

Kultūros politika

Mūsų požiūris

Pastarųjų ketverių metų kultūros sektoriaus raidą galima pavadinti „neišsipildžiusių svajonių kadencija“. Kultūra nesulaukė žadėto dėmesio ir buvo nustumta į politinio diskurso užribius.

Gilėjanti kultūrinė atskirtis tarp miestų ir regionų daro įtaką gyventojų socialinei elgsenai. Didmiesčiuose dominuoja subalansuota, dinamiška ir atvira kultūra, lygiavertė su kitų Europos šalių kultūros metropoliais, jų kultūros įvairove, poreikiu, pasiūla, prieinamumu ir vartojimu. Šalies regionuose gyventojai gerokai mažiau domisi kultūra, trūksta profesionalių, visuomenės kultūrinį išprusimą skatinančių renginių. Regionuose didžiąjai daliai piliečių kokybiška kultūra sunkiai arba visai neprieinama ir dažnai nesuprantama.

Trūksta nuoseklumo ir tarpinstitucinio dėmesio kultūros edukacijos strategijai, orientuotai į įvairias Lietuvos gyventojų amžiaus grupes. Neefektyvios talentų skatinimo programos. Pagreičio neįgauna kultūros paveldo apsaugos sistemos pertvarkos. Fragmentiška, be vizijos ir ilgalaikių prioritetų kultūros tarptautiškumo politika. Deramai nevertinama istorinės atminties svarba atviros ir demokratiškos visuomenės vystymuisi. Nepakankamas dėmesys skiriamas kultūros ekonomikai, darančiai įtaką inovatyvios, kūrybiškos, stiprios ir konkurencingos visuomenės augimui.

Tai tik dalis kultūros sektoriaus iššūkių, laukiančių ryžtingų, ilgalaikių strateginių sprendimų, užtikrinančių tvarų visuomenės vystymąsi.

Todėl mes, suvokdami kokybiškos kultūros svarbą, pasitelksime priemones, mažinančias socialinę ir regioninę atskirtį – kursime nuoseklią ir šiuolaikišką kultūros edukacijos sistemą, inovatyvų kultūros ekonomikos skatinimo planą, efektyvius valstybės galimybes ir poreikius atitinkančius finansavimo ir valdymo mechanizmus visai kultūros sferai. Be to, įgyvendinsime įtraukią regioninės kultūros politikos strategiją, kad visi Lietuvos gyventojai turėtų galimybę ir jaustų poreikį naudotis kokybiška kultūra. Siekiant stiprinti Lietuvos kultūrą ir jos tarptautinį autoritetą, nuosekliai vystysime tarptautiškumo strategiją ir stiprinsime talentų skatinimo programas. Vertindami ir didžiuodamiesi kūrybiniais Lietuvos kūrėjų pasiekimais, didelį dėmesį skirsime europietiškus standartus atliepiančioms šiuolaikiškoms talentų skatinimo programoms. Atsižvelgdami į valstybės galimybes, tobulinsime esamas ir kursime naujas paramos ir skatinimo priemones, kurios leis puoselėti ir ugdyti jaunus įvairių sričių talentus ir juos integruoti į Lietuvos ir užsienio meno rinkas. Sudarysime sąlygas ir skatinsime, kad įvairiose šalyse gyvenantys lietuvių menininkai ir kūrėjai aktyviai dalyvautų Lietuvos ir tarptautiniuose kultūros procesuose.

Mes suvokiame kultūros svarbą ugdant Lietuvos gyventojų dvasinį tobulėjimą, stiprinant kokybišką mūsų visuomenės vystymąsi ir saugumą, kuriant mūsų piliečių socialinę gerovę, formuojant tautinę tapatybę ir pilietiškumą. Pabrėžiame ypatingą tolygios ir įtraukios kultūros raidos svarbą laisvai, demokratinėmis vertybėmis grįstai mūsų valstybei.

Taigi mes, Tėvynės Sąjunga – Lietuvos krikščionys demokratai, savo strategiją kultūros srityje grindžiame šiais prioritetais:

- Mažinsime kultūrinę atskirtį, kiekvienam Lietuvos gyventojui sudarysime lygias galimybes domėtis ir dalyvauti kokybiškame, pilnaverčiame kultūriniame gyvenime, užtikrinsime tvarią kultūros edukacijos sistemą.
- Įvairių sričių lietuvių menininkams ir jauniems talentams sudarysime optimaliausias sąlygas konkuruoti ir garsinti Lietuvos vardą pasaulinėje kultūros erdvėje.
- Puoselėsime lietuvišką tapatybę, kultūros paveldą ir istorinę atmintį, taip užtikrindami visavertį suverenios Valstybės gyvavimą, jos tradicijų gyvybingumą, visuomenės saugumą ir demokratinėmis vertybėmis paremtą šalies vystymąsi.
- Skatinsime pridėtinę vertę kuriančias kultūros ir kūrybines industrijas ir nevyriausybinės kūrybines organizacijas, prisidedančias prie ekonominio ir dvasinio mūsų šalies augimo ir jos konkurencingumo tarptautinėje erdvėje stiprinimo.
- Visoje šalyje įgyvendinsime efektyvią kultūros politiką, skatinančią piliečių dvasinį tobulėjimą, tolygią kokybiškos kultūros plėtrą, į ilgalaikį planavimą orientuotą kultūros sektoriaus vystymąsi.

Regioninė politika ir kultūrinės atskirties mažinimas

Gyventojų, kurie patys aktyviai dalyvauja kultūrinėse ir kultūrinėse edukacinėse veiklose, dalis sieks 30 proc. (šiandien – 22,5 proc).

Kultūriškai itin aktyvių gyventojų skaičiaus skirtumas tarp gyvenančių didmiesčiuose ir regionuose sieks ne daugiau kaip 5 proc. (šiandien – 16 proc).

Pagrindiniai iššūkiai:

REMIANTIS STATISTINIAIS DUOMENIMIS,

net 43 proc. mūsų valstybės gyventojų visiškai nedalyvauja kultūriniame šalies gyvenime (ES vidutiniškai tokių yra tik 36 proc.). Lietuva atsilieka nuo Europos šalių vidurkio pagal kultūros veiklų ir paslaugų prieinamumą ir tolygumą. Tai iliustruoja žemesnį nei vidutinį Lietuvos pilietinės visuomenės aktyvumą, bendrą visuomenės išprusimo lygį. Remiantis Eurostat duomenimis, mūsų šalies piliečiai kultūros renginiams ir prekėms linkę išleisti mažiau, nei kaimyninių šalių gyventojai (vidutiniškai 2,7 proc. namų ūkio vartojimo išlaidų)- latviai – 2,8 proc., estai – 3,7 proc.. Todėl dalis kultūros sektoriaus įstaigų susiduria su sunkumais išlaikant esamus ir pritraukiant naujus kultūros vartotojus. Šias tendencijas lemiantys veiksniai – akivaizdžios kultūros edukacijos sistemos spragos, netolygiai pasiekiamos kultūros paslaugos, ydingas požiūris į kultūrą

ne kaip į svarbią atviros visuomenės vystymosi sąlygą, o kaip į vieną iš galimų, bet nebūtinų laisvalaikio praleidimo formų.

LIETUVOJE NEMAŽĖJA REGIONINĖ KULTŪRINĖ ATSKIRTIS.

Kokybiškos kultūros paslaugos sunkiai pasiekiamos kaimuose ir mažuose miesteliuose. 2017 m. gyventojų, kurie per metus bent kartą naudojosi daugiau nei septynių rūšių kultūros paslaugomis, kaimiškose vietovėse buvo 14,6 proc., atitinkamai didmiesčiuose – 30,6 proc. Lietuvoje iki šios dienos yra savivaldybių centrų, kur per metus neįvyksta nei vienas profesionalaus teatro, operos ar šokio spektaklis, miestų, kuriuose lyg šiol nebuvo pristatyti visi profesionalaus scenos meno žanrai.

LIETUVOJE MAŽĖJA SKAITANČIŲ IR LITERATŪRA BESIDOMINČIŲ PILIEČIŲ SKAIČIUS.

Nors Vilniaus knygų mugė – didžiausia Baltijos šalyse, kurią kiekvienais metais aplanko vis didesnis lankytojų skaičius, neturime duomenų, kokia šio skaičiaus dinamika siekiant pritraukti naujus skaitytojus. Be to, pastaraisiais metais gerokai išaugo gyventojų, laisvalaikį leidžiančių internete. Knygoms skaityti iš visų laisvalaikio žiniasklaidos priemonių (televizija, radijas, internetas) skiriama mažiausiai laiko – net 43 proc. suaugusiųjų per savaitę visiškai neskaito knygų (palyginti – televizijos nežiūri tik 5 proc.). Skirtinguose šalies regionuose esančios netolygios galimybės apsilankyti bibliotekose ar skaityklose didele dalimi lemia, kad lietuviai pagal skaitymo rodiklius yra vos 18-i tarp visų ES šalių gyventojų.

Pagrindiniai darbai:

1. KOKYBIŠKA IR PRIEINAMA KULTŪROS EDUKACIJOS SISTEMA.

Sieksime, kad kultūros edukacija taptų prieinama visiems Lietuvos piliečiams, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos ar socialinės padėties, ją vykdant ir nuotoliniu būdu. Bendradarbiaudami su švietimo srities ekspertais ir taikydami geriausias Europos šalių praktikas, tobulinsime kultūros edukacijos sistemą. Ieškosime finansinių išteklių, kad visiems būtų pasiekiamas neformalusis meninis ugdymas, o jo veiklos taptų ne tik viena iš laisvalaikio galimybių, bet būtų pilnavertė kiekvieno Lietuvos piliečio veikla.

Stiprinsime kultūros ir menų disciplinų mokytojų dalykines kompetencijas. Sieksime, kad visose Lietuvos mokyklose kultūros ir meno disciplinos taptų svarbia mokymosi proceso dalimi, efektyviai ugdytų jaunosios kartos pilietiškumą ir kūrybines kompetencijas.

Siekdami kultūros ir švietimo sistemų vientisumo, užtikrinsime humanitarinių ir meno (muzikos, dailės) dalykų lygiavertiškumą ugdant pilnavertę asmenybę. Kursime sąlygas išvažiuojamosioms ir nuotolinėms meno pamokoms. Dalis meno pamokų bus organizuojama nuotoliniu būdu mokiniams lankantis ir dalyvaujant kultūros ir meno institucijų renginiuose savame ir kituose Lietuvos regionuose. Meno dalykų pamokos taps tarpdisciplininėmis kūrybiškumo laboratorijomis, o moksleiviai turės galimybę praktiškai prisiliesti prie kūrybinių veiklų.

2. PROGRAMA „RENKUOSI KULTŪROS LIETUVĄ“.

Parengsime ir įgyvendinsime programą „Renkuosi kultūros Lietuvą“, skirtą mažinti Lietuvos didžiųjų miestų ir regionų kultūros atskirtį. Bendradarbiaudami su savivaldybėmis įsteigsime metines prestižines stipendijas ir sukursime sąlygas jauniems kūrėjams, meno disciplinų mokytojams ir kultūros vadybininkams kurti ir dirbti regionuose. Programoje numatysime, kad stipendijų gavėjai prisidės formuodami regiono tapatybę, išryškins unikalias regiono savybes (pvz., koncertų ciklas, grožinės literatūros kūrinys, dokumentinis filmas, kt.).

3. KULTŪRINĖS EDUKACIJOS PROGRAMA „PAŽINK LIETUVĄ“.

Bendradarbiaudami su savivaldybėmis inicijuosime programą „Pažink Lietuvą“, skirtą regioninės kultūros edukacijai. Pasitelkę kultūros edukacijos priemones, skatinsime įvairių amžiaus grupių piliečius domėtis Lietuvos regionais, jų istorija, materialiu ir nematerialiu paveldu. Programą integruosime ir į mokyklinės programas. Bendradarbiaudami su kūrėjų asociacijomis, nevyriausybinių organizacijų, kultūrinių kūrybinių industrijų sektoriumi ir kitais partneriais skatinsime įvairioms gyventojų grupėms prieinamą kokybišką kultūros edukaciją, apimančią didmiesčius ir regionus.

Kultūros gyvenimo realijos, kultūrinės diskusijos ir renginių aptarimai neturi likti mažos piliečių dalies poreikių ir domėjimosi sfera. Todėl remsime kultūrinę žiniasklaidą, skatinsime atsirasti kultūrai skirtas rubrikas (ir regioninėje spaudoje), sieksime gausių kokybiškų diskusijų, tvaresnio kultūros suvokimo ir kultūrinio visuomenės išprusimo.

Paleisime po Lietuvą riedėti Kultūros autobusą, su didžiųjų miestų kultūra sujungiantį atokiausius Lietuvos kampelius, kuriuose gyvenantys žmonės, nepriklausomai nuo jų socialinės padėties, amžiaus ir kitų veiksnių, turės galimybę susipažinti su parodomis, koncertinėmis programomis, spektakliais, filmais ir kt. Sieksime, kad miestų ir rajonų bibliotekos būtų aprūpintos naujausiais literatūros kūriniais, jose vyktų įvairūs bendruomenių švietimo renginiai.

4. REGIONINIS KULTŪROS PASLAUGŲ STANDARTAS.

Kartu su savivaldybėmis ir kultūros sektoriaus bendruomene sutarsime dėl bazinio savivaldybių kultūros paslaugų standarto, kuris nustatys kultūros paslaugų prieinamumo, tinklo efektyvumo, infrastruktūros ir paslaugų kokybės parametrus, atsižvelgiant į visų pagrindinių kultūros sričių prieinamumą ir tolygų pasiekiamumą visoje Lietuvos teritorijoje.

5. IŠPLĖSTAS KULTŪROS ATSKIRTŲ MAŽINANČIŲ PROGRAMŲ SPEKTRAS.

Lietuvos kultūros tarybai siūlysime plėsti regioninei kultūros atskirčiai mažinti skiriamų ilgalaikių programų spektrą, jas pritaikyti pagal vietinius kultūrinio lauko prioritetus ir poreikius, aktyviai įtraukti vietines bendruomenes formuojant regiono kultūros tapatybę. Inicijuosime regionuose dirbančių kultūros sektoriaus darbuotojų kompetencijų kėlimo programas. Skatinsime prie šių programų prisijungti ir ne regionuose gyvenančius kūrėjus, įvairias, ne tik konkrečiame regione esančias nevyriausybines organizacijas, menininkų asociacijas, sąjungas, individualius kūrėjus bei kultūros vadybininkus.

6. PLĒTOSIME KULTŪROS GALIMYBES PRITAIKANT IR ATVERIANT NAUJAS KINO TEATRŲ ERDVES.

Kadangi mūsų šalies regionuose pastebimas didelis susidomėjimas lietuvišku kinu, kartu su savivaldybėmis kursime naujas ir antram gyvenimui prikelsime senesnes regioninių kino teatrų erdves. Sieksime, kad jos taptų kino industrijos standartus atitinkančiomis bendruomeninėmis „transliacijų erdvėmis“, kuriose bus rodomi kino filmai, sporto rungtynės ar kiti bendrystę stiprinantys renginiai, šių erdvių veiklų spektrą papildysime įvairiais edukaciniais projektais. Regionuose ir įvairiose kitose nestandartinėse erdvėse skatinsime meninius, socialinius ir didelių finansinių išteklių nereikalaujančius kino edukacijos projektus.

7. KULTŪROS TYRIMAI.

Lietuvos kultūros tarybą skatinsime inicijuoti teorinius ir praktinius tyrimus, vykdyti nuoseklią kultūros srities rezultatų stebėseną, siekiant įgyvendinti regioninės kultūros politikos prioritetus ir visoje šalyje skleidžiant tolygią, atvirą ir įtraukią kultūrą.

8. SUMAŽINTAS PVM ELEKTRONINĖMS KNYGOMS.

Sumažinsime PVM elektroninėms knygoms nuo 21 iki 9 proc. – taip didinsime ir užtikrinsime elektroninių knygų prieinamumą, augs galinčių jas įsigyti skaitytojų skaičius, tarp įvairaus amžiaus gyventojų skatinsime alternatyvius skaitymo būdus. Suvienodinsime elektroninėms ir popierinėms knygoms taikomą PVM.

Geriausios sąlygos Lietuvos talentų kūrybos sklaidai

Kultūros prekių ir paslaugų eksporto dalis tarp bendro šalies eksporto pasieks ES vidurkį (1 proc.) (šiuo metu - 0,5 proc.).

Pagrindiniai iššūkiai:

MŪSŲ VALSTYBĖJE VIS DAR NĖRA SISTEMOS,

padedančios užtikrinti tvarią ir įtraukią jaunųjų menininkų ir kūrėjų integraciją į darbo rinką ir sukuriančios sąlygas jiems maksimaliai panaudoti ir atskleisti savo potencialą. Mes neturime kryptingos jaunųjų talentų skatinimo strategijos, stokojame tarpinstitucinio bendradarbiavimo ir galiojančio kultūros politikos dokumento, kuris paaiškintų, kam skirta jaunų menininkų parama, kokius tikslus kelia valstybės institucijos ir kokių ilgalaikių rezultatų siekiama.

STINGA VALSTYBĖS DĖMESIO NEVALSTYBINIAME SEKTORIUJE

arba individualiai dirbantiems įvairių sričių menininkams. Jų interesai kultūros politikoje jau daugelį metų atstovaujami tik iš dalies. Kai kurių sričių, tokių kaip šiuolaikinis šokis, šiuolaikinė opera/muzikinis teatras, postdraminis teatras, šiuolaikinės muzikos ansambliai, šiuolaikinis cirkas ar tarpdisciplininis scenos menas beveik neturi sektorių

atstovaujančių infrastruktūrinių objektų, skirtų srities kūrybos sklaidai, todėl jų galimybės veikti profesionaliai ir visavertiškai yra minimalios. Nėra institucijų, užsiimančių šių sričių kūrėjų kūrybos eksportu, kūrinių nacionaline sklaida, todėl jaunieji šių sričių kūrėjai susiduria su socialine atskirtimi arba pasirenka galimybę kurti už Lietuvos ribų, o tai reiškia, kad mūsų kūrėjai netampa visuomenės dalimi, nekuria Lietuvoje, neprisi-
deda prie valstybės kultūros ekonomikos augimo.

LIETUVAI LABAI TRŪKSTA Į ILGALAIKIUS TIKSLUS

orientuotos kultūros sklaidos užsienio valstybėse strategijos. Kultūros prekių ir paslaugų eksporto dalis tarp viso šalies eksporto 2010–2016 m. svyravo tarp 0,3–0,6 proc. ir 2016 m. sudarė 130,6 mln. eurų. Didžiąją kultūros prekių ir paslaugų eksporto dalį sudarė spaudinių – knygų ir periodinių leidinių eksportas. „Eurostat“ duomenimis, 2017 m. Lietuva pagal kultūros prekių ir paslaugų eksporto dalį tarp bendro šalies eksporto (0,4 proc.) gerokai atsiliko nuo ES vidurkio (1,5 proc.). Neįvertinus rizikų ir nesuformavus kultūros eksporto strateginių prioritetų, orientuojamasi į mūsų valstybei geopolitiškai nedraugiškos Kinijos ir kitų valstybių rinkas, kurios ne tik neprisi-
deda kuriant šalies tarptautinį prestižą, bet ir neatneša laukiamos gražos šalies kultūros sferai, o tam tikrais atvejais netgi tampa grėsmėmis valstybės saugumui.

KURIANT TEIGIAMĄ LIETUVOS ĮVAIZDĮ,

nepakankamai vertinama kultūrinės diplomatijos svarba. Lietuvos kultūra už šalies ribų pristatoma fragmentiškai, nekonsoliduojant finansinių, žmogiškųjų ir administracinių išteklių, neatsižvelgiant į pristatymų nuoseklumą, dažnai nesiorientuojant į šalių istoriją, specifiką, poreikius, kultūros politiką ir jų sąsajas su Lietuva. Lietuvos kultūros institutas, kultūros ministerijos įgaliojtas skleisti Lietuvos kultūrą užsienio valstybėse, stokoja vizijos ir strategijos.

PASTARUOJU METU NUOSEKLIAI AUGANTIS KINO SEKTORIAUS PATVIRTINA

reikšmingą jo atsinaujinimą, tačiau jo potencialas yra daug didesnis, nei galimybės atsiskleisti. Todėl prognozuotinas kokybinis kino sektoriaus veiklos kritimas ar net stagnacija. Kino sklaidai skiriamas neadekvačiai mažas finansavimas, o jo mechanizmai neskatinami kūrybiškai ambicingesnių projektų, menininkams atitinkamai neatlyginama už jų darbą. Nors įvesta mokestine lengvata iki pandemijos sėkmingai naudojosi nacionalinio kino kūrėjai ir kino gamybos paslaugų teikėjai, o Lietuvoje dirba vis daugiau tarptautinių projektų komandų, tačiau kino industrija susiduria su nemenkais infrastruktūros iššūkiais. Pasaulyje atsivėrusios kino ir TV bendradarbiavimo galimybės Lietuvoje kol kas tėra tik pavieniai komerciniai bandymai, stokojantys kūrybinių ambicijų ir tampantys lokaliais reiškiniais. Pastaraisiais metais regionuose mažėja kino teatrų skaičius. Nors dalis Lietuvos savivaldybių kultūros centruose ėmėsi skaitmeninti kino ekranus, šį procesą paliko savieigai, todėl kino ekranų skaičius mūsų šalies teritorijoje vis dar neatitinka poreikių, o kino transliacijos neprieinamos visiems gyventojams.

LIETUVOJE VEIKIA 12 MENŲ INKUBATORIŲ.

Tai svarbi kultūros ekonomikos ir kūrybinių industrijų ekosistemos dalis, tačiau kultūrinėms kūrybinėms industrijoms trūksta ne tik valstybės dėmesio, bet ir supratimo, kad kultūrinės ir kūrybinės industrijos yra svarbi ne tik kultūros, bet ir ekonomikos dalis ir, kad pasinaudojus kultūros ir ekonomikos sąveika, galima pakelti ne tik kultūrinį ir ekonominį šalies lygį, bet ir jos tarptautinį konkurencingumą ir prestižą.

Lietuvos ekonomikos potencialo prisidedantis kultūrinių kūrybinių industrijų (KKI) sektorius susiduria ne tik su tuo, kad jo vaidmuo ir svarba valstybės vystymuisi neįvertinti, tačiau ir su biurokratiu ir instituciniu nelankstumu, stabdančiu augimo dinamiką. Šio sektoriaus kūrėjams nesuteikiamas atskiras teisinis statusas, jiems sunkiai prieinama valstybės parama ir egzistuojančios jos priemonės, dėl jo subjektų dydžio nėra optimaliai jiems pritaikytos. Didžiausia Kultūros ministerijos skiriamo finansavimo dalis atitenka profesionaliam menui, Ekonomikos ir inovacijų – tradiciniam verslui, KKI potencialas neišnaudojamas ir neįveikintas. Iki šiol Lietuvoje neatlikti ir išsamūs tyrimai pagrindžiantys ir projektuojantys KKI indėlį į ekonominę mūsų šalies vystymąsi.

Pagrindiniai darbai:

1. KULTŪROS TALENTŲ SKATINIMO SISTEMA.

Inicijuosime ir puoselėsime jaunųjų kultūros talentų skatinimo programas, orientuotas į Lietuvoje ir užsienyje gyvenančius ir dirbančius lietuvių kūrėjus. Sieksime, kad talentų skatinimo programos veiktų visose kultūros srityse, taip pat ir nevyriausybinėse organizacijų sektoriuje: literatūros srityje skatinant jaunųjų vertėjų ir rezidencijų programas, vaizduojamuosiuose menuose skatinant talentų ir jų agentų mainų programas, sceninių menų srityje sudarant sąlygas jauniems kūrėjams skleisti savo kūrybą, tobulinti žinias ir kompetencijas bendradarbiaujant ir keičiantis profesinėmis patirtimis su kitų šalių jaunaisiais talentais bei kritikais, kt.

2. TARPTAUTINĖ KŪRYBINIO POTENCIALO VIEŠINIMO PROGRAMA.

Pasitelkdami kultūrinės ir viešosios diplomatijos, minkštosios galios, tarptautinio kultūrinio bendradarbiavimo ir kitas priemones, bendradarbiaudami su ministerijomis ir kitomis valstybinėmis institucijomis vykdysime tarptautinę Lietuvos kūrybinio potencialo viešsinimo programą. Jos pagalba, užsibrėžę ilgalaikius kultūros sklaidos tikslus ir atsižvelgdami į strateginius mūsų šalies kultūrinės diplomatijos prioritetus, sutelktai, nuosekliai ir novatoriškai pristatysime Lietuvos talentus ir jų kūrybinius pasiekimus. Taip formuosime Lietuvos kaip šiuolaikiškos, kūrybiškos, aukštą meninį potencialą turinčios ir jį puoselėjančios valstybės įvaizdį.

3. DIDESNI LIETUVOS KULTŪRINĖS DIPLOMATIJOS PAJĖGUMAI.

Peržiūrėsime ir įvertinsime dabartinius Lietuvos kultūrinės diplomatijos tikslus ir prioritetus, sieksime, kad Lietuvos kultūros institutas (LKI) vadovautųsi ilgalaikę veiklos strategija ir disponuotų reikiamais ištekliais. LKI turi tapti Lietuvos kultūrinės diplomatijos vizionieriumi. Lietuvos kultūros atašė dirbs aukščiausios kvalifikacijos profesionalai, kurie, baigę darbą užsienyje, savo ekspertines žinias ir kompetencijas pritaikys Lietuvos kultūros sferoje. Profesionaliosios kultūros sklaida užsienyje turi vykti kryptingai, derinant kultūros tarptautiškumo plėtros politiką ir Lietuvos kultūrinės diplomatijos tikslus.

4. SĄLYGŲ KŪRYBINIAM NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ SEKTORIUI AUGIMUI SUKŪRIMAS.

Suprasdami kūrybinio nevyriausybinų organizacijų sektoriaus svarbą dinamiškam Lietuvos kultūros vystymuisi, šalies kultūros eksporto augimui, jos tarptautiniam konkurencingumui ir įvaizdžiui, pripažindami, kad NVO sektoriuje dirbantys kūrėjai ir kultūros vadybininkai yra integrali tvaraus ir dinamiško kultūros srities vystymosi ir jo sėkmės sąlyga, koreguosime valstybės kultūros politikos gaires, siekdami valstybinio ir nevalstybinio sektorių veiklų finansavimo tolygumo. Skatinsime investicijas į kūrybines nevyriausybines organizacijas, kurdami nevyriausybiniam sektoriui palankią investicinę aplinką ir remdamiesi geriausiomis europinėmis praktikomis kursime programas, užtikrinančias optimalias sąlygas tolygiam ir efektyviam šio sektoriaus vystymuisi ir augimui.

5. OPTIMALIOS SĄLYGOS VYSTYTI KŪRYBINIŲ KULTŪRINIŲ INDUSTRIJŲ SEKTORIAUS VEIKLAS.

Suvokdami kultūrinių industrijų sektoriaus svarbą augantiems šalies ekonominiams rodikliams, gerinsime kūrybinių industrijų sektoriaus atstovų konkurencines sąlygas. Teisės aktais apibrėšime kultūrinių industrijų kūrėjų statusą. Numatysime šiam sektoriui specifines paramos priemones, siekiant skaidrinti ir gerinti sektoriaus finansavimo, konkuruojant su kitais ekonomikos sektoriais, galimybes. Siekiant tolygiai vystyti kultūrinių industrijų sektorių, sukursime šiam sektoriui skirtą, jo poreikius ir specifiką atitinkančią finansinės paramos gavimo sistemą.

Pritraukę ES lėšas ir gavę dalinį kofinansavimą, plačiu mastu vykdysime ir skatinsime kurti, plėtoti menininkų mainų, rezidavimo programas. Kūrybinių kultūrinių industrijų sektoriui organizuosime kultūros komercializacijos mokymus.

6. STIPRŪS KULTŪROS KLASTERIAI IR INKUBATORIAI.

Remsime ir skatinsime formotis ir augti šiuolaikiškus ir inovatyvius, visuomenės poreikius atitinkančius kultūros klasterius ir inkubatorius. Regionuose pasitelksime nenaudojamą infrastruktūrą, o miestuose – neeksploatuojamus, savo funkcijas praradusius statinius, skatindami kūrybinių industrijų atstovus telktis inkubatoriuose. Ieškosime dalinio finansavimo plečiant galimybių inkubatorius, vystant veiklas ir jų finansavimo skatinsime prisidėti savivaldybes. Iš dalies (terminuotą laiką) inkubatoriuose finansuosime darbo vietas, kūrmosi periodu iš dalies dengsime jų administravimo išlaidas.

Sieksime, kad kultūros klasteriai ir inkubatoriai taptų žinių, kompetencijų ir inovacijų centrais, savo veiklomis efektyviai įgyvendintų kultūros ekonomikos tikslus. Plėšime inkubatorių geografiją, stiprinsime jų veiklą, didinsime jų vienijamų kūrėjų veiklos komercializacijos potencialą. Sukursime jungtinę verslumo ir kompetencijų platformą.

7. NAUJOS GALIMYBĖS LIETUVOS KINO INDUSTRIJAI.

Parengsime inovatyvią penkerių metų kino plėtros strategiją, numatydami svarbiausias kino sektoriaus plėtros kryptis (įskaitant infrastruktūros plėtrą) ir įvertinsime galimybes nuosekliai didinti valstybės finansavimą kinui. Periodiškai analizuosime mokestines paskatas kino gamybai ir, remiantis stebėsenos rezultatais, pasitelkę tarptautinius ekspertus tobulinsime finansavimo schemą, užtikrinančią Lietuvos kino industrijos konkurencingumą. Sukursime specialią programą, skatinančią kino, tele-

vizijos ir skaitmeninių platformų bendradarbiavimą kuriant originalų, kokybišką nacionalinį turinį, sudarančią geresnes sąlygas platinti nacionalinį kiną mūsų šalies ir pasaulio skaitmeninėse platformose.

Pagrindiniai iššūkiai:

Istoriniai atminčiai ir kultūros paveldui skirtų veiklų ir jos tyrimų skatinimas

ATMINTIES POLITIKA YRA NEGALIMA NEPAŽŪSTANT ŠALIES,

jos istorijos ir savo giminės ar šeimos kilmės vietų. Tačiau mums vis dar trūksta detalesnių žinių, išsamesnės faktologinės medžiagos, platesnės analizės ir interpretacijos, susijusios su Lietuvos istorijai svarbiais įvykiais (sukilimas, Lietuvos bolševikinė okupacija, Holokaustas, tarpukario laikotarpis ir kt.). Poreikis ir siekis pažinti savo kraštą ir išmanyti jo istoriją nėra tapęs lietuvių tapatybės dalimi ir dar nesuvokiamas kaip būtina tautos išprusimo sąlyga.

LIETUVOS ISTORINĖS ATMINTIES INSTITUCIJOS

nepasiekė deramo tarptautinio lygio kaupdamos ir tvarkydamos dokumentus. Deramai nevertinama istorinės atminties institucijų svarba tvariam visuomenės vystymuisi. Neskiriamas reikiamas dėmesys ir nepakankamai finansuojama mokslinė atminties institucijų veikla, nesukurtos kokybiškos priegios prie jų plačiajai visuomenei. Jų įtinklinimo kokybė gerintina tiek juose esančius išteklius naudojant tiek moksliniais, tiek asmeniniais tikslais.

PASIGENDAMA KONSTRUKTYVAUS

ir abipusio atminties institucijų ir visuomenės bendradarbiavimo. Didesnio institucijų dėmesio ir pagalbos savo šalies, regiono, giminės ar šeimos ryšius tiriantiems piliečiams, kurių veikla ir indėlis į šalies istorinę atmintį turi būti skatinami ir vertinami.

TRŪKSTA VISUOMENĖS SUVOKIMO,

kad materialus ir nematerialus kultūros paveldas yra neatsiejama šalies istorijos ir ateities dalis. Išsaugotos ir ateities kartoms perduodamos kultūros paveldo vertybės prisideda ne tik prie tautinės tapatybės stiprinimo, šalies ir regiono istorijos pažinimo, tačiau ir skatina piliečių pasididžiavimą savo valstybe ir jos kultūra, kuria tarptautinį Lietuvos įvaizdį. Kultūros paveldas yra svarbi kultūros ekonomikos dalis ir svarbi kultūrinio turizmo vystymosi ir augimo sąlyga. Jis prisideda ir skatina investicijų pritraukimą ir kuria mūsų šalies tarptautinį patrauklumą.

LIETUVA - VIENINTELĖ ŠALIS EUROPOJE NETURINTI ARCHITEKTŪROS MUZIEJAUS.

Šis faktas liudija bendrą nacionalinės kultūros nuosmukį ir valstybės vyriausybės nesiorientavimą visuomenės kultūrinio edukavimo prioritetuose. 1968-2006 m. veikusio Architektūros muziejaus turtingi rinkiniai yra išsklaidyti po Lietuvos nacionalinio mu-

ziejaus ir Vilniaus apskrities archyvo fondus, kurie nėra eksponuojami ir plačiai visuomenei neprieinami. Architektūros muziejaus svarba ir reikmė dar suaktualėjo Kau-no modernizmo architektūrą įtraukus į preliminarų UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą. Šis faktas yra reikšmingas duomuo Lietuvos vardo garsinimui pasaulyje.

VISUOMENĖ NEINFORMUOJAMA APIE PROJEKTUS,

numatančius ją supančios aplinkos – gamtinės, viešųjų miesto erdvių, kultūrinio paveldo – pokyčius. Ji apie tai sužino, tik pradėjus projektų įgyvendinimą. Dalis realizuojamųjų projektų neatitinka visuomenės poreikių ir lūkesčių, dažnai net prieštarauja jiems. Tai žeidžia žmogaus teises bei viešąjį interesą, demonstruoja nepagarbą pilietinei visuomenei ir pilietiškumui apskritai. Susidariusi padėtis neatitinka Orhuso konvencijos, kurią Lietuva ratifikavo 2001 m, nuostatų.

NEPAKANKAMAS DĖMESYS SKIRIAMAS KULTŪROS PAVELDO APSAUGAI.

Nykstantys dvarai, medinės architektūros relikvai, be atodairos rekonstruojami profesionalios architektūros pastatai rodo paveldosaugos politikos spragas. LR Nekilnojamojo Kultūros paveldo apsaugos įstatymas nuolat keičiamas – koreguojamas. Valstybinės ir savivaldybių atsakingosios institucijos nepajėgios kontroliuoti, kaip laikomasi įstatymų, paveldo objektų autentiškumą ir vertę naikinančių savavališkų veiksmų, objektų būklės. Paveldosaugoje svarbus visuomenės vaidmuo, kuris priklauso nuo jos kultūrinės savimonės lygio.

Pagrindiniai darbai:

1. SĄLYGŲ PLATESNIAM PRIEINAMUMUI PRIE DUOMENŲ BAZIŲ SUKŪRIMAS IR BENDRADARBIAVIMO ISTORINĖS ATMINTIES TYRIMŲ SRITYJE SKATINIMAS.

Spartinsime Lietuvos archyvų, muziejų fondų, bibliotekų skaitmeninimą, aprašų, indeksų bei rodyklių aprašymą ne tik lietuvių, bet ir kitomis kalbomis, kad visi šie duomenys būtų prieinami Lietuvos ir užsienio tyrinėtojams. Efektyvinsime Lietuvoje veikiančių istorinės atminties institucijų, muziejų ir bibliotekų tarptautinį tinklą ir bendradarbiavimo su visuomene mechanizmus.

2. LITUANISTIKOS TYRIMŲ SKATINIMAS.

leškosime finansinių išteklių finansuoti tarptautinę mokslinių tyrimų lituanistikos bazę.

3. FINANSAVIMO MOKSLINIAMS ISTORINĖS ATMINTIES TYRIMAMS DIDINIMAS.

Skatinsime ir finansuosime mokslinę veiklą, susijusią su atminties istorija, lietuvių kalba ir literatūra, jų sklaida už mūsų šalies ribų. Didinsime finansavimą moksliniams atminties tyrimams, taip pat ir muziejams tiriantiems bei kaupiantiems informaciją, susijusią su istorine atmintimi.

4. NACIONALINIO ARCHITEKTŪROS ISTORIJOS MUZIEJAUS ATKŪRIMAS.

Stiprinsime ir remsime kultūros paveldo ir architektūros istorijos tyrimų programas ir veikas susijusias su kultūros paveldo išsaugojimu, informacijos kaupimu ir jos sklaida. Remsime Kauno visuomenininkų iniciatyvą Nacionalinį architektūros muziejų įkurdinti Kauno centrinio pašto – LR architektūros paminklo – pastate.

5. BENDRADARBIAVIMO SU VISUOMENE STIPRINIMAS.

Imsimės priemonių, kad Lietuva vadovautųsi Orhuso konvencijos nuostatomis bei laikytųsi KR Vyriausybės nutarimo „Dėl informacijos apie aplinką Lietuvos Respublikoje teikimo visuomenei tvarkos aprašo“ nurodymais. Įpareigosime LR Aplinkos ministeriją griežtai kontroliuoti šių taisyklių įgyvendinimą. Raginsime savivaldybes daugiau dėmesio skirti kokybiškam visuomenės informavimui, diskusijai su bendruomenėmis.

6. EDUKACINĖS VEIKLOS ORIENTAVIMAS Į VISUOMENĖS ĮSITRAUKIMĄ.

Įgyvendinsime veikas nukreiptas į kultūros paveldui skirtą edukaciją įvairioms visuomenės grupėms, siekdami ilgalaikių rezultatų – gilesnio mūsų piliečių kultūros paveldo svarbos ir reikšmės suvokimo ir jų aktyvumo ir įsitraukimo svarstant ir sprendžiant kultūros paveldo ir jo išsaugojimo klausimus.

Didinsime visuomenės paveldošvietą, ugdysime piliečių paveldosauginį sąmoningumą. Skatinsime privačių asmenų, paveldo objektų naudotojų, iniciatyvas ir pastangas išsaugoti autentiką. Skatinimas galėtų pasireikšti pagarbos ženklais (žiniasklaida, garbės raštai, etc.) bei materialiu įvertinimu.

7. KULTŪROS PAVELDO VALDYSENOS EFEKTYVINIMAS IR VISUOMENĖS SĄMONINGUMO ORIENTUOTO Į KULTŪROS PAVELDO SVARBOS SUVOKIMĄ SKATINIMAS.

Skatinsime šiuolaikiškas ir novatoriškas iniciatyvas, efektyvinsime kultūros paveldo valdyseną ir skatinsime jos reformas nukreiptas į aktyvų mūsų visuomenės įsitraukimą, atsakingumą ir sąmoningumą saugant, išsaugant ir perduodant materialaus ir nematerialaus kultūros paveldo vertybes ateinančioms kartoms.

8. SĄJŪDŽIO MUZIEJAUS ĮSTEIGIMAS.

Svarstysime galimybę įkurti Sąjūdžio muziejų.

Kokybiška kultūros sektoriaus valdysena

Kultūros sektoriaus sukuriama pridėtinės vertės dalis, palyginti su visa sukuriama pridėtine verte, pasieks 3,0 proc. (dabar – 2,3 proc.).

Lietuvos namų išlaidų kultūrai vidurkis pasieks ES vidurkį – 3,0 proc. (šiandien – 2,7 proc.).

Valstybės ir savivaldybių kultūros įstaigų metinės pajamos, gaunamos iš fizinių ir privačių juridinių asmenų paramos, pasieks 5,5 mln. eurų (dabar – 5,1 mln. eurų).

Pagrindiniai iššūkiai:

LIETUVA KULTŪROS SEKTORIUI FINANSUOTI

skiria 0,7 proc. savo BVP dalies (Europos Sąjungos valstybių vidurkis – 1 proc.). Šio itin skaudžiai pandemijos paveikto sektoriaus darbuotojai yra vieni mažiausiai apmokamų, o kartu ir vieni socialiai pažeidžiamiausių visoje bendrijoje. Nepaisant būtinų kultūros sektoriaus darbuotojų specifinių kvalifikacijų ir kompetencijų, jų darbo užmokesčio vidurkis siekia 77 proc. šalies vidutinio darbo užmokesčio. Tai gerokai mažiau nei ES vidurkis (90 proc. vidutinio darbo užmokesčio) ir yra vienas žemiausių darbo užmokesčių mūsų šalyje. Todėl darbo rinkoje šis sektorius nepatrauklus, pastebimas kompetentingų kultūros darbuotojų nutekėjimas į kitas sritis arba emigracija į užsienio valstybes.

KADANGI NĖRA ILGALAIKĖS SEKTORIAUS VYSTYMOSI VIZIJOS,

suderintos su ilgalaikiu jos finansavimu, kultūrai skiriamos lėšos dažnai naudojamos neefektyviai, o ištekliai pernelyg išskaidyti. Kultūros ministerijai pavaldžios meno ir kultūros įstaigų stebėseną vykdoma nenuosekliai, jose neužtikrinamos galimybės įgyvendinti ilgalaikes strategijas, veiklos neorientuojamos į rezultatus.

NEATLIEKAMI KOMPLEKSINIAI SRITIES TYRIMAI,

nevykdoma nuosekli kultūros sferos stebėseną, nekaupiama kompleksiška viso kultūros sektoriaus statistika ir duomenų bazė, įgalinanti vertinti ekonomines visos kultūros sferos vertes ir analizuoti sektoriaus poreikius. Taigi, kultūros ministerija kultūros politiką ir jos priemonės formuoja neturėdama pilnos informacijos apie sektoriaus veiklas, iššūkius, rezultatus ir neatliepia visos srities poreikių. Neparengta kultūros

sektorius darbuotojų kvalifikacijos kėlimo ir skatinimo strategija. Be to, Lietuva jau daugelį metų susiduria su struktūrine kultūros sferos problema, kai, palyginti su kaimyninėmis šalimis, čia dirba neproporcingai daug prastai apmokamų darbuotojų.

NEIŠGRYNINTA NACIONALINIŲ KULTŪROS IR MENO ĮSTAIGŲ FINANSAVIMO SISTEMA –

asignavimai skiriami neatsižvelgiant į ilgalaikius įstaigų poreikius, planus ar išmatuojamais kriterijais ir rodikliais grindžiamus pasiekimus. Nacionalinėms įstaigoms nekeliamos ilgalaikės užduotys, jų valdymas ir finansavimas planuojami fragmentiškai – nesudaromi ilgalaikiai nacionalinių meno ir kultūros įstaigų finansavimo planai. Stinga ilgalaikės valstybės pozicijos traktuojant nacionalinių kultūros įstaigų svarbą, jose galioja nelanksti darbo užmokesčio sistema, kuri gerokai apsunkina veiklos vertinimo ir kokybės gerinimo, veiklos populiarinimo ir kitus su įstaigų veikla susijusius procesus.

SEKIAMANT DEMOKRATIZUOTI IR SKAIDRINTI KULTŪROS VALDYMO MODELĮ,

buvo įsteigta Kultūros ministerijai pavaldi Lietuvos kultūros taryba ir jai perduotos kultūros politikos įgyvendinimo funkcijos. Tačiau ši politika formuojama ir įgyvendinama vis dar neefektyviai, o prioritetai iki galo neišgryninti. Vis dar negebama efektyviai ir operatyviai reaguoti į specifinius kultūros sferos iššūkius, nesiorientuojama į ilgalaikį jos procesų planavimą ir tęstinumą. Nors ministerija Lietuvos kultūros tarybai perdavė kultūros projektų finansavimą, pastaroji neorientuota vystyti tvarią ir įtraukią kultūros sritį ir visoje valstybės teritorijoje skatinti kokybišką kultūrą.

PALYGINTI SU KITOMIS EUROPOS VALSTYBĖMIS,

Lietuvoje pastebimai žemas kultūros mecenavimo lygis. Pagal mecenavimo lygį parodantį Pasaulinį dosnumo indeksą (World Giving Index) Lietuva 2019-aisiais metais atsidūrė vos 98-oje vietoje pasaulyje. Sektoriumi ir iki pandemijos sunkiai sekėsi pritraukti privačių rėmėjų lėšų, o galimos ekonomikos recesijos akivaizdoje gyvybiškai svarbu tampa išlaikyti ir plėtoti alternatyvius kultūros finansavimo šaltinius. Susiduriama su sunkumais pritraukiant rėmėjus, linkusius įstaigas paremti finansiškai, o ne prekėmis ar paslaugomis. Tokią tendenciją lemia šalies mokestinė politika, ribotos nefinansinės paskatos privatiems investuotojams ir nesusiformavusi filantropijos tradicija. Pastebimos mecenavimo įstatymo spragos, kurios gerokai mažina mecenavimo galimybes, ypač norint gauti oficialų mecenato statusą, kuriam suteikti nustatyta itin aukšta mecenavimo kartelė – net 1 mln. eurų.

Pagrindiniai darbai:

1. SUSITARIMAS DĖL KULTŪROS SEKTORIAUS KONSOLIDACIJOS IR KOKYBIŠKŲ DARBO SĄLYGŲ KULTŪROS SEKTORIAUS DARBUOTOJAMS.

Sutarsime dėl kultūros sektoriaus konsolidacijos parametrų ir pamažu didinsime darbo užmokesčio fondą. Formuosime ilgalaikę kultūros sektoriaus finansinę perspektyvą užtikrindami, kad valstybė ir savivaldybės tikslingai ir efektyviai skirtų lėšas, o šio sektoriaus darbuotojų vidutinis atlyginimas palaipsniui pasiektų 90 proc. šalies darbo užmokesčio vidurkio. Kultūros darbuotojams sudarysime sąlygas tobulinti turimas žinias, įgūdžius ir kompetencijas. Spręsime situaciją, kai ne pagal darbo sutartis dirbantys kūrėjai neturi tam tikrų socialinių garantijų, negali gauti būsto paskolų arba

yra kitaip socialiai ar finansiškai suvaržyti, visiškai neužtikrinant lygiateisiškumo, socialinės ir finansinės gerovės.

2. SUSTIPRINTOS KULTŪROS MINISTERIJOS KOMPETENCIJOS.

Stiprinsime kultūros ministerijos gebėjimus analizuoti, prognozuoti, planuoti ir įgyvendinti strateginius sprendimus. Užtikrinsime, kad yra tinkamai kaupiama kultūros sektoriaus statistika ir duomenų bazė, įgalinanti analizuoti ir prognozuoti situaciją.

3. SUTARIMAS DĖL SKAIDRIŲ KULTŪROS ĮSTAIGŲ FINANSAVIMO KRITERIJŲ BEI MECHANIZMŲ.

Suformuosime aiškius, pamatuojamus, nūdienos poreikius atitinkančius kultūros įstaigų veiklos vertinimo kriterijus ir biudžeto formavimo parametrus. Nacionalinių meno ir kultūros įstaigų biudžetą planuosime ir finansavimą numatysime bent trejų metų laikotarpiui.

4. SAVANORIŠKO KULTŪROS RĖMIMO PLATFORMA IR FINANSAVIMO PRITRAUKIMAS.

Siūlysiame kurti kultūros rėmimo platformą, kurioje gyventojai skirtų dalį nuo sumokėto GPM (1,2 proc.) įvairiems Lietuvoje vykdomiems kultūros projektams. Diversifikuosime kultūros finansavimo šaltinius, skatinsime visuomenę įsitraukti finansiškai paremiant šią sritį, siūlysiame įvairias finansines galimybes atitinkančius kultūros rėmimo variantus. numatysime ir įgyvendinsime specialią mokymų programą skirtą padėti kūrėjams ir kultūros įstaigoms ugdyti paramos pritraukimo įgūdžius.

Koreguosime mecenavimo įstatymą – kursime palankesnes kultūros mecenavimo sąlygas, ieškodami lankstesnių galimybių suteikti kultūros mecenato statusą, nuleisime finansinę kartelę šiam statusui gauti. Įvertinsime netiesioginės valstybės paramos kultūrai efektyvumą ir tobulinsime netiesioginės valstybės paramos mechanizmus. Mažinsime administracinę naštą paramos teikėjams, pristatysime visuomenei mecenatystės tradiciją ir jos prasmę.

5. ATSKIRSIME KULTŪROS POLITIKOS FORMAVIMO IR JOS ĮGYVENDINIMO FUNKCIJAS.

Lietuvos kultūros tarybai suteiksime daugiau laisvių, skaidrinsime Lietuvos kultūros ministerijos ir tarybos funkcijas. Atskirsime Lietuvos kultūros tarybos pirmininko ir vadovo pareigybes, keisime tarybos narių ir ekspertų atrankos tvarką siekdami, kad ekspertais taptų kompetentingiausi Lietuvos kultūros, meno sričių specialistai. Siekdami aukštesnės regionų kultūros projektų kokybės, taip pat programinio konkursinio finansavimo vertinimo skaidrumo, objektyvumo, keisime Regioninių kultūros tarybų sudarymo principus, didinsime jose dalyvaujančių nevyriausybinė organizacijų atstovų ir ekspertų skaičių, užtikrinsime regioninių kultūros tarybų sprendimų priėmimo laisvę bei savarankiškumą.

6. ES PARAMOS PANAUDOJIMAS AUGANČIAM KULTŪROS SEKTORIUI

Sieksime, kad kultūros ir kūrybinis sektorius nebūtų diskriminuojami programuojant 2021–2027 m. ES struktūrinių fondų investicijas Lietuvoje. Pasinaudosime ES fondų galimybėmis plečiant kultūros potencialą ir sieksime regioninės regeneracijos, tva-

resnių bendruomenių iniciatyvų ugdant ir šviečiant visuomenę. Išnaudosime visas galimybes, kad ES investicijų ir kitų ES programų lėšos būtų prieinamos skaitmeninėms kultūros paslaugoms ir skaitmeninio kultūros turinio sklaidai. Suplanuosime reikalingus administracinius ir finansinius išteklius, kad Lietuvos kultūros sektorius maksimaliai pasinaudotų programos „Kūrybiška Europa“ teikiamomis galimybėmis.

PROGRAMĄ RENGĖ:

**Vytautas Juozapaitis, Vytautas Kernagis, dr. Gabrielė Žaidytė, Andrius Navickas,
Darius Žeruolis, Vygintas Gasparavičius, Jurgita Šiugždinienė, Lukas Kačiušis.**

Už vertingus pasiūlymus, kritiką ir komentarus dėkojame

dr. Nerijai Putinaitei, Uljanai Kim, Kęstučiui Masalskiui, Aušrai Jolantai Pliaugienei.